

sig. Det maa derfor være mig tilladt at henstille til alvorlig Overvejelse paa rette Sted, at man nu ikke gaar for vidt i Retning af at forandre Kurs, at man nu ikke, fordi man erkender, at man tidligere har givet for store direkte Tilskud for at faa Arbejde i Gang, beslutter slet ikke at give noget, thi det vil føre til, at Lovforslaget ikke vil kunne løse den Opgave, som i Virkeligheden er dets Hovedopgave. Jeg nærer ikke den mindste Tvivl om, at dersom Byggeriet i det store og hele gaar i Staa, vil dette paa Grund af den Tilknytning, Byggeriet har til saa mange andre Erhverv, medføre, at Arbejdsløsheden vil stige stærkt. Derfor mener jeg, at man har Lov til at hævde, at man dog ikke maa være saa forsigtig med at holde Statskassen lukket paa dette Omraade, at man maaske derved kommer til at give flere Penge ud paa anden Vis. Jeg haaber, at den højtærede Indenrigsminister i sine sidste Overvejelser ikke vil glemme at holde sig dette for Øje.

Det foreliggende Statsregnskab ser som bekendt ikke godt ud; det har navnlig enkelte særlig sorte Pletter, som bidrager til at frembringe det uheldige Resultat. Jeg har allerede talt om Udgiftssiden. Hvad Indtægtssiden angaar, er de to Poster, der klodser noget i denne Forbindelse enten i god eller daarlig Retning, Statsvirksomhederne og Skatterne. Statsvirksomhederne opføres paa Indtægtssiden, efter de senere Aars Erfaring burde de retteligen opføres paa Udgiftssiden, men saaledes som de nu en Gang staar, maa vi behandle dem som i hvert Fald mulige Kilder til Indtægt. Men det Aar, der er gaaet, har i Stedet for en Indtægt medført en Udgift, og det en Udgift af anselig Højde, idet Underskuddet for Statsvirksomhederne er henimod 70 Mill. Kr. Nu plejer man, fra visse Sider i alt Fald, at sige, samtidig med, at man oplyser dette, at man maa erindre, at af dette Beløb hidrører de 16 Mill. Kr. fra Afskrivning paa Kul. Naar dette siges, maa det siges ud fra den Betragtning, at man her har gjort noget, som man i og for sig regnskabsmæssigt set ikke burde gøre, men som man altsaa har gjort af andre Grunde. Jeg vil hævde, at man af alle Grunde burde gøre det, idet denne betydelige Kuludgift faktisk rettelig hører hjemme paa det svundne Aar, og der er efter min Opfattelse ikke mindste Tvivl om, at enhver privat Virksomhed, der vil føre sit Regnskab saaledes, at det fremstiller Forholdet, som det nu

en Gang er, maatte føre det paa denne Maade, idet man fornuftigvis ved Overgangen til det nye Aar kun kan optage sit Lager til den Værdi, Lageret virkelig har, og det er ikke andet, man har gjort ved at afskrive 16 Mill. Kr.

Foruden Statsvirksomhederne har ogsaa Skatterne svigtet, og de har svigtet stærkt. Jeg synes atter her, at man maatte kunne have forudset det, jeg har ved flere tidligere Lejligheder omtalt det og skal her nøjes med atter at konstatere, at naar Resultatet paa Indtægtssiden er blevet saa daarligt, er det paa Grund af disse to Forhold: Statsvirksomhedernes store Underskud i Stedet for Overskud og Skatternes Svigten. Med Hensyn til det Finansaar, hvori vi befinder os, bevæger man sig — hvad man fornuftigvis altid gør, naar man taler om noget, der skal ske — paa ulige mere usikker Grund, end naar man omtaler, hvad der er sket. Det er imidlertid beklageligt, at den højtærede Finansminister i saa ringe Grad ved Fremlæggelsen af Finanslovsforslaget har gjort Forsøg paa at udrede, om Sandsynligheden for Balance var til Stede, eller om den ikke var til Stede, og det havde naturligvis været ønskeligt, om Finansministeren samtidig havde begrundet, hvorfor han mente det ene eller det andet. Personlig tror jeg ikke, der er nogen stor Sandsynlighed for Balance, og dette, at den højtærede Finansminister ikke omtalte Muligheden for Balance, kan vel ogsaa nok tyde i Retning af, at mit Syn her deles af Ministeren.

Efter de Love, der er vedtaget, og da særlig Skattelovene, skulde der jo blive Balance under følgende Forudsætninger: Man nøjes med 50 Mill. Kr. paa Tillægsbevillingsloven, og man sparer paa Forsvarslovene for i Aar med et rundt Tal 10 Mill. Kr. Det sidste Tal kan vel i alt Fald ikke blive saa overmaade meget forkert. Langt mere usikkert er det jo, om 50 Mill. Kr. paa Tillægsbevillingsloven er tilstrækkeligt, eventuelt for meget. Dette afhænger igen i saa høj Grad af, hvorledes Erhvervssituationen i al Almindelighed vil forme sig, og jeg kan ikke se rettere, end at som den har formet sig i Sommer, kunde man ikke med Rimelighed have ventet, at det skulde gaa bedre, end det er gaaet; jeg synes tværtimod, man maa være tilfreds med, at det ikke er gaaet værre. Men Tallene fra den sidste Tid tenderer jo hen imod, at Arbejdsløsheden atter vil stige, og skal der nu yderligere ske dette, at man muligt paa Grund af, at en senere ved-